

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

EMBERI JOGOK EURÓPAI BÍRÓSÁGA

ELSŐ SZEKCIÓ

TAKÓ ÉS VISZTNÉ ZÁMBÓ kontra MAGYARORSZÁG ÜGY

(82939/17. és 27166/19. sz. kérelmek)

ÍTÉLET

STRASBOURG

2023. október 12.

Az ítélet végleges, de szerkesztői változtatás alá eshet.

A Takó és Visztné Zámbó kontra Magyarország ügyben

Az Emberi Jogok Európai Bírósága (Első Szekció) Tanácsként tartott ülésén, amelynek tagjai voltak:

Gilberto Felici, *elnök*,

Paczolay Péter,

Raffaele Sabato, *bírák*

és Liv Tigerstedt, a Szekció hivatalvezető helyettese

Figyelemmel:

a Magyarország ellen az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény („az Egyezmény”) 34. cikke alapján a Pápán született és Kadlót E., Budapesten praktizáló ügyvéd által képviselt Takó Ildikó („az első kérelmező”) magyar állampolgár által 2017. december 4-én benyújtott 82939/17. sz. első kérelemre, valamint a Nagygyimóton született és Kádár A., Budapesten praktizáló ügyvéd által képviselt Visztné Zámbó Mária („a második kérelmező”) magyar állampolgár által 2019. május 15-én benyújtott 27166/19. sz. második kérelemre;

azon döntésre, hogy az Egyezmény 8. cikke alapján tett panaszok kerüljenek közlésre a Tallódi Z. képviselő (Igazságügyi Minisztérium) által képviselt magyar kormány („a Kormány”) felé, a kérelmek többi részét pedig nyilvánítsa elfogadhatatlannak a Bíróság;

a felek észrevételeire;

2023. szeptember 19-én tartott zárt ülésén lefolytatott tanácskozását követően,

Az említett időpontban elfogadott alábbi ítéletet hozza:

AZ ÜGY TÁRGYA

1. Az ügy tárgya a kérelmezők által az Egyezmény 8. cikke alapján benyújtott panasz, hogy a börtönben tett látogatásaik során egy üvegfallal fizikailag elválasztották őket a rokonuktól.

2. Az első kérelmező, Takó asszony, S.P. felesége, a második kérelmező, Visztné Zámbó asszony pedig S.P. édesanyja. 2014. június 17-től S.P. „magas biztonsági fokozatú fogvatartott”-ként előzetes letartóztatásban volt a Budapesti Börtönben.

3. A kérelmezők 2017-ig fizikai elválasztás nélkül látogathatták S.P.-t. 2017-ben a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága belső utasítást adott ki, amely szerint a látogatók és a fogvatartottak nem érintkezhetek fizikailag, hanem üvegfalon keresztül kellett kommunikálniuk. A kérelmezők S.P.-t egy magas biztonsági fokozatú fülkében látogathatták.

4. 2017. november 16-án a Budapesti Börtön parancsnoka annak értékelésére kérte a Fővárosi Törvényszéket, hogy szükséges-e a kérelmezők látogatásainak magas biztonsági fokozatú fülkében tartása, amely nem tett lehetővé fizikai érintkezést a látogatók és S.P. között. A Fővárosi Törvényszék 2017. november 20-án kiadott véleménye szerint ilyen korlátozás nem volt szükséges. A korlátozó intézkedést azonban nem szüntették meg.

5. Az első kérelmező ezen intézkedés miatt tett panaszát az ügyészség elutasította. A Legfőbb Ügyészséghez benyújtott felülvizsgálati kérelme sem vezetett eredményre. A Legfőbb Ügyészség 2017. november 10-én kelt válaszában megállapította, hogy az intézkedés jogszerű volt.

6. A második kérelmező hasonló panaszt nyújtott be, amelyet 2019. február 8-án elutasítottak. A Legfőbb Ügyészség határozataival szemben további jogorvoslati lehetőség nem volt.

7. A kérelmezők az Egyezmény 8. cikkének megsértését panaszolták amiatt, hogy a rokonuknál tett látogatások során üvegfal választotta el őket a rokonuktól.

A BÍRÓSÁG ÉRTÉKELÉSE

I. A KÉRELMEK EGYESÍTÉSE

8. A kérelmek hasonló tárgyára figyelemmel a Bíróság helyénvalónak tartja, hogy azokat együttesen, egyetlen ítéletben vizsgálja meg.

II. AZ EGYEZMÉNY 8. CIKKÉNEK ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE

9. A Bíróság megállapítja, hogy a panasz nem nyilvánvalóan alaptalan az Egyezmény 35. cikke 3. bekezdésének a) pontja értelmében, és más okból sem elfogadhatatlan. Ezért elfogadhatónak kell nyilvánítani.

10. Nem vitás, hogy a kifogásolt intézkedés beavatkozást jelentett a kérelmezők „családi életébe”, hogy „törvényben meghatározott” volt, és hogy törvényes célja a zavargás és bűncselekmény megelőzése, valamint mások jogainak és szabadságainak a védelme volt.

11. A családi élet tiszteletben tartásához való fogvatartotti jogra, és a fogvatartottak látogatási jogainak korlátozására vonatkozó általános elveket a *Khoroshenko kontra Oroszország* (*Khoroshenko v. Russia* ([GC], no. 41418/04, §§ 106, 123-26, ECHR 2015) ügyben hozott ítélet foglalja össze. A Bíróság különösen azt állapította meg, hogy egyes intézkedések alkalmazása – például a fogvatartottak üvegfallal történő fizikai elválasztása a látogatóiktól – biztonsági megfontolásokból igazolható lehet bizonyos körülmények között, de nem tekinthető szükségesnek olyan esetekben, amikor nem áll fenn megállapított biztonsági kockázat (ibid, § 125; lásd még *Lorsé and Others v. the Netherlands*, no. 52750/99, §§ 83-86, 4 February 2003). Továbbá, az állam nem vezethet be szabadon és általános módon korlátozásokat anélkül, hogy valamilyen mértékű rugalmasságot biztosítana annak eldöntése terén, hogy a korlátozások megfelelőek-e és valóban szükségesek-e az egyes konkrét esetekben (lásd *Andrey Smirnov v. Russia*, no. 43149/10, § 54, 13 February 2018, és *Korablev and Others v. Russia* [Committee], nos. 32627/17 and 2 others, § 11, 15 September 2022; lásd még, a megváltoztatandók megváltoztatásával, *Pavlova v. Russia*, no. 8578/12, § 24, 18 February 2020).

12. A Bíróság megjegyzi: a Kormány szerint biztonsági okok igazolták annak szükségességét, hogy a kérelmezők a látogatások alatt el legyenek szeparálva a rokonuktól. A Kormány azt állította, hogy S.P. börtönben tanúsított magatartása, és azon bűncselekmények súlya alapján, amelyekkel vádolták, S.P.-t „magas biztonsági fokozatú fogvatartott”-nak minősítették, ami szigorúbb fogvatartási fokozatot indokolt. Ez pedig szükségképpen korlátozásokkal járt a kérelmezők fogvatartottal történő kapcsolattartása terén.

13. A Bíróság azonban megjegyzi, hogy a hazai határozatokban nincs arra vonatkozó bizonyíték, hogy az intézkedés alkalmazására S.P. magatartása, vagy biztonsági kockázatot jelentő személyes tulajdonságai alapján került sor. Továbbá semmi nem utal arra, hogy a nyílt családi látogatások és a kérelmezők S.P.-vel való közvetlen kapcsolattartása veszélyeztette volna a börtön biztonságát, vagy hogy S.P. erre a célra kívánta volna felhasználni családtagjait.

14. A hazai hatóságok inkább a börtönök biztonságának fenntartásával kapcsolatosan érzékelt általános szükségességre szorítkoztak, és általános tilalmat vezettek be a látogatók és a fogvatartottak közötti fizikai kapcsolat vonatkozásában. Semmilyen kísérletet nem tettek

annak megállapítására, hogy a kérelmezők S.P.-vel való kapcsolattartása konkrétan milyen jellegű biztonsági kérdéseket vetett fel.

15. A Fővárosi Törvényszék véleményének fényében ésszerű annak vélelmezése, hogy a kérelmezők és S.P. fizikai szeparáció nélküli találkozásának a lehetővé tétele nem jelentett volna biztonsági kockázatot. Ezt a következtetést az a tény is megerősíti, hogy 2014 és 2017 között lehetővé tették a kérelmezők számára az ilyen látogatásokat, és nem merült fel arra vonatkozó állítás, hogy ezek a látogatások biztonsági kockázatot jelentettek volna, vagy hogy más releváns körülmények drasztikusan megváltoztak volna 2017-ben.

16. A Bíróság álláspontja szerint ez nem pusztán a következetesség hiányát mutatja a hatóságok megközelítésében, hanem arra utal, hogy a biztonsági intézkedést rutinszerűen alkalmazták, nem pedig a kérelmezők S.P. -vel való kapcsolattartása során felmerült konkrét biztonsági kockázatra adott válaszként.

17. A fentiekre figyelemmel a Bíróság arra a következtetésre jut, hogy a kérelmezők látogatási jogai tekintetében a hatóságok által alkalmazott korlátozások nem teremtettek megfelelő egyensúlyt egyrészt a „magas biztonsági fokozatú fogvatartottak”-ra vonatkozó fogvatartási rezsím követelményei, másrészt a kérelmezők számára az Egyezményben biztosított, a családi élet tiszteletben tartásához való jog között.

18. Ezért az Egyezmény 8. cikkét megsértették.

AZ EGYEZMÉNY 41. CIKKÉNEK ALKALMAZÁSA

19. A kérelmezők személyenként 10 000 eurót követeltek nem vagyoni kár tekintetében, továbbá személyenként 3 600 eurót és az általános forgalmi adó összegét kérték a Bíróság előtt felmerült költségek és kiadások megtérítésére.

20. A Bíróság megállapítja, hogy a kérelmezők nem vagyoni kárt szenvedtek, amelyet az Egyezmény megsértésének megállapítása nem kompenzál elegendő módon. A Bíróság méltányossági alapon ítélve személyenként 5 000 eurót, továbbá az ezen összeget esetlegesen terhelő adók összegét ítéli meg a kérelmezők részére.

21. A birtokában lévő dokumentumokra figyelemmel a Bíróság személyenként 3 600 euró, továbbá az ezen összeget esetlegesen terhelő adók összegének megítélését tartja ésszerűnek a kérelmezők részére a Bíróság előtti eljárás során felmerült költségek és kiadások tekintetében.

EZEN INDOKOK ALAPJÁN A BÍRÓSÁG EGYHANGÚLAG

1. *Úgy határoz*, hogy egyesíti a kérelmeket;
2. Elfogadhatónak *nyilvánítja* a kérelmeket;
3. *Megállapítja*, hogy az Egyezmény 8. cikkét megsértették;
4. *Megállapítja*,
 - (a) hogy attól az időponttól számított három hónapon belül, amikor az ítélet az Egyezmény 44. cikkének 2. bekezdése szerint véglegessé válik, az alperes államnak az alábbi összegeket kell kifizetnie személyenként a kérelmezők részére az alperes állam nemzeti valutájában, a kifizetési átváltási árfolyam alkalmazásával:

- i. nem vagyoni kár tekintetében 5 000 (ötezer) eurót, továbbá az ezen összeget esetlegesen terhelő adók összegét;
 - ii. költségek és kiadások tekintetében 3 600 (háromezer-hatszáz) eurót, továbbá az ezen összeget esetlegesen terhelő adók összegét;
- (b) hogy a fent említett három hónap lejártát követően a kifizetés időpontjáig a késedelmes időszakra az Európai Központi Bank marginális kamatát három százalékponttal meghaladó mértékű kamatot kell fizetni a fenti összegek után;
5. A kérelmezők igazságos elégtétellel kapcsolatos további igényeit *elutasítja*.

Készült angol nyelven, írásbeli kihirdetésre került 2023. október 12-én, a Bíróság Eljárási szabályzata 77. szabálya 2. és 3. bekezdésének megfelelően.

Liv Tigerstedt
Hivatalvezető helyettes

Gilberto Felici
Elnök